

บทที่ 4

วิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคของกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน การให้รางวัลด้วยการเสียงโชค

ในการวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคของกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการให้รางวัลด้วยการเสียงชคนั้น ผู้เขียนจะได้ทำการวิเคราะห์ถึงปัญหาความคลุมเครือ และปัญหาช่องว่างทางกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค ปัญหาประสิทธิภาพในการควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค และปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

4.1 ปัญหาความคลุมเครือ และปัญหาช่องว่างทางกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค

ประเทศไทย ปัจจุบันการประกอบธุรกิจส่วนใหญ่จะมีการแข่งขันทางการค้า โดยวิธีการหนึ่งที่มีจะนำมาใช้ในการจูงใจ ชักชวนลูกค้าหรือ ผู้มารับบริการให้ซื้อสินค้าของตนมากขึ้น คือ การใช้วิธีการเสียงโชค เช่น มีการให้ของแถมพกหรือรางวัล โดยวิธีการเสียงโชคทำให้ลูกค้าหรือผู้มารับบริการมีความต้องการซื้อสินค้าในจำนวนมากขึ้น เป็นต้น กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง ได้มีนโยบายเกี่ยวกับการจัดให้มีการแถมพกหรือรางวัลด้วยการเสียงโชคโดยวิธีใดๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพให้เล่นได้เพียงวิธีเดียว คือ การส่งชิ้นส่วนของสินค้า หรือบัตรสมนาคุณ หรือบัตรอื่นๆ มาจับสลาก และต้องจับสลากตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ส่วนวิธีการเล่นอื่นห้ามมิให้อนุญาตโดยเด็ดขาด นอกจากนี้ ยังผ่อนผันให้มีการนำวิธีการส่ง SMS มาใช้ได้ด้วย แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขและวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยผู้ประกอบการที่ประสงค์จะนำวิธีการส่ง SMS ดังกล่าวมาใช้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ให้ใช้วิธีการพิมพ์หมายเลขของผู้ส่ง SMS ที่ร่วมรายการดังกล่าวแล้วนำมาจับสลากตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น หรือวิธีการอื่นใดที่มีลักษณะ

คล้ายกันในการทายผลตอบปัญหา และแสดงความคิดเห็นเพื่อชิงรางวัล¹ หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ฐานจัดให้มีการแถมพหหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค โดยวิธีใดๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน² และต้องรับโทษโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตั้งแต่ 50 บาทขึ้นไป จนถึง 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ³ และอาจมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคที่กำหนดให้การโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าจะข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือลักษณะของสินค้าหรือบริการ ตลอดจนการส่งมอบ การจัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการ⁴ หากฝ่าฝืนต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁵

สหรัฐอเมริกา มีกฎหมาย Professional and Amateur Sports Protection Act of 1992 (28 U.S.C. 3701) กฎหมายฉบับนี้ตราขึ้นในปี ค.ศ. 1992 เพราะปัญหาการเล่นการพนันทายผลกีฬา (Sport Gambling) มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมดูแลการแข่งขันทุกประเภท มีการออกใบอนุญาตประกอบกิจการคาสีโน การออกใบอนุญาตของพนักงานและร้านค้าที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจพนัน มีการควบคุมผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตและพนักงานให้ดำเนินการอย่างถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังมีกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการธุรกิจเกมเสี่ยงโชคขององค์กรบางประเภท ชื่อว่า Local Option for Conduct of Games of Chance by Certain Organizations (Chapter 9-A) กฎหมายนี้มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า “กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตให้มีเกมเสี่ยงโชค” (The Games of Chance Licensing Law) มีเจตนารมณ์เพื่อหาเงินทุนมาใช้ในกิจการสาธารณกุศลที่ต้องทำตามกฎหมาย รวมถึงกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ การศึกษา วิทยาศาสตร์สุขภาพ กิจการทางศาสนา สิทธิพลเมือง ทั้งนี้ จะต้องเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะเท่านั้น ฝ่ายนิติบัญญัติของมลรัฐมีนโยบายที่จะควบคุมเกมเสี่ยงโชคทุกชนิดอย่างเข้มงวด ไม่มีนโยบายส่งเสริมให้มีการประกอบธุรกิจแต่อย่างใด การออกใบอนุญาตและกฎข้อบังคับในการเล่นเกมนเสี่ยงโชคจะถูก

¹ มติชน ฉบับวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2560. (2560). *การอนุญาตการจัดให้มีการแถมพหหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.gamblingstudy-th.org>. [2560, 23 สิงหาคม].

² พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478. มาตรา 8.

³ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478. มาตรา 14.

⁴ พระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. มาตรา 22.

⁵ พระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. มาตรา 48.

ควบคุม ตรวจสอบอย่างใกล้ชิด ในส่วนการบังคับใช้กฎหมายนั้นจะให้ความสำคัญกับการป้องกันการ เล่นพนันในเชิงธุรกิจและป้องกันองค์กรอาชญากรรมหรือผู้กระทำความผิดกฎหมาย⁶

ประเทศมาเลเซีย มีพระราชบัญญัติว่าด้วยบ่อนการพนัน ค.ศ.1953 (Common Gaming House Act 1953) พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปรามบ่อนการพนัน เนื่องจากประเทศ มาเลเซียเป็นประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม และห้ามเล่นการพนัน ดังนั้น รัฐจึงควบคุมการพนัน อย่างเข้มงวด ปัจจุบันมาเลเซีย เป็นประเทศที่มีการอนุญาตให้เปิดบ่อนการพนันได้โดยชอบด้วย กฎหมาย ทั้งนี้ บ่อนการพนันดังกล่าวจะถูกควบคุมดูแลโดยรัฐ เหตุจูงใจที่รัฐยอมให้มีการจัดตั้ง บ่อนการพนัน คือ เพื่อเพิ่มรายได้จากภาษีการพนันและรายได้จากการท่องเที่ยว จากการศึกษาพบว่า มาเลเซีย ไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้ เป็นการเฉพาะ พระราชบัญญัติว่าด้วยบ่อนการพนัน ค.ศ.1953 ได้ให้คำจำกัดความ “บ่อนการพนัน” หมายความว่ารวมถึง (เอ) สถานที่ใดๆ ซึ่งสงวนไว้หรือถูกใช้สำหรับการพนัน ไม่ว่าจะสาธารณชนหรือ บุคคลชั้นใด มีหรืออาจมีโอกาสใช้ประโยชน์หรือไม่ก็ตาม (บี) สถานที่ใดๆ ซึ่งสงวนไว้ หรือเพื่อ การพนันเป็นการประจำ ไม่ว่าจะสาธารณชนหรือบุคคลชั้นใด มีหรืออาจมีโอกาสใช้ประโยชน์จาก สถานที่ดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม (ซี) สถานที่ใดๆ ซึ่งสงวนไว้หรือถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการออก สลากกินแบ่งสาธารณะ (ดี) สถานที่ใดๆ (รวมถึงสถานที่ซึ่งถูกเป็นเจ้าของ ถูกจับจอง ถูก ครอบครอง หรือถูกสงวนไว้ ถูกใช้ หรือได้รับการดูแลรักษาโดยกลุ่มสังคมใด หรือองค์กรอื่นใด หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลใด ไม่ว่าจะกลุ่มสังคมนั้น หรือองค์กรนั้น หรือหน่วยงานนั้น หรือกลุ่ม บุคคลนั้นจะถูกจัดตั้งขึ้นโดยหรือภายใต้กฎหมายหรือไม่ก็ตาม) เป็นสถานที่ซึ่งบุคคลตั้งแต่ 8 คน ขึ้นไปกำลังเล่นการพนัน เป็นสถานที่ซึ่งกำลังมีการเล่นแบงเกอร์เกม หรือเป็นสถานที่ซึ่งกำลังมีการ เล่นการพนัน และมีการจ่ายเงินโดยบุคคลใดก็ตาม ให้กับกลุ่มสังคม หรือองค์กร หรือหน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคล หรือบุคคลอื่นใด เพื่อเป็นการตอบแทนในการอนุญาตให้มีการเล่นพนันในสถานที่ นั้น แต่พระราชบัญญัติว่าด้วยบ่อนการพนัน ค.ศ.1953 ไม่ได้ให้คำจำกัดความหรือนิยามเกี่ยวกับ บุคคลผู้เกี่ยวข้องและข้อมูลเกี่ยวกับการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้

สาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้บัญญัติเกี่ยวกับการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้ในเรื่อง การเปิด บ่อนการพนัน (Maison De Jeux) รัฐบัญญัติ ฉบับที่ 83-628 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1983 ได้

⁶ Lawamendment. (2560). ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การพนัน พ.ศ. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.lawamendment.go.th>. [2560, 20 ธันวาคม].

⁷ ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ. *อุตสาหกรรมการพนันในไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และมาเลเซีย*. โครงการเมธีวิจัยอาวุโส ศ.ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร. หน้า 74.

บัญญัติความผิดเกี่ยวกับการเปิดบ่อนพนันไว้ในมาตรา 1 วรรคหนึ่ง โดยให้ความหมายของการเปิดบ่อนพนันว่าหมายถึง “การมีส่วนร่วมในทางใดๆ รวมทั้งในฐานะผู้ให้กู้ยืมเงินกู้ ในการเปิดบ่อนการพนันที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าเล่นได้อย่างเสรี แม้ในกรณีที่ผู้เข้าเล่นจะต้องแสดงบัตรสมาชิกก็ตาม” ทั้งนี้ การเล่นที่จะถือเป็นการพนันต้องเป็นการเสี่ยงโชคและเป็นการเล่นเอาเงินโดยรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 2010-476 ลงวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 2010 ได้กำหนดความหมายของ “การเล่นเสี่ยงโชค” ไว้ในมาตรา 2 ว่าหมายถึง “การเล่นที่มีเงินเดิมพันโดยมีลักษณะเป็นการเสี่ยงโชค มิได้ใช้ไหวพริบปฏิภาณหรือไหวพริบปัญญาเพื่อให้ได้เงินรางวัล” นอกจากนี้ยังได้บัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานจัดเล่นลอตเตอรี่ที่ไม่ได้รับอนุญาต รัฐบัญญัติ ลงวันที่ 21 พฤษภาคม ค.ศ.1836 บัญญัติ ในมาตรา 1 ว่า “ห้ามมิให้เล่นลอตเตอรี่ทุกประเภท” โดยมาตรา 2 บัญญัติ ให้ “ถือว่าการดำเนินการดังต่อไปนี้ เป็นลอตเตอรี่และต้องห้าม ได้แก่ การขายอสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ หรือสินค้า โดยวิธีการเสี่ยงโชค หรือที่อาจมีเงินเพิ่มพิเศษหรือสิทธิประโยชน์ใดๆ ที่ได้มาด้วยการเสี่ยงโชค และรวมถึงการดำเนินการใดๆ ที่เสนอต่อประชาชนไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างใดที่ทำให้เกิดความหวังที่จะได้เงินรางวัลโดยการเสี่ยงโชค” โดยการฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวเป็นความผิดอาญาระดับกลาง (Délit) จากการศึกษาพบว่าสาธารณรัฐฝรั่งเศสไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะ⁸

ราชอาณาจักรสวีเดน ได้บัญญัติเกี่ยวกับการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้ในพระราชบัญญัติสลาก Lotterilagen 1994 มาตรา 5 การเล่นเกมการจับสลากนี้เป็นการจับสลากซึ่งสันนิษฐานว่าผู้เข้าร่วมมืออยู่ในสถานที่และมีการซื้อแบรนด์บิงโก การเสี่ยงโชคที่จะได้รับรางวัลขึ้นอยู่กับจำนวนที่ใกล้เคียงกับจำนวนการเล่นบิงโก ชนิดบิงโก ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมแข่งขันเรียกเก็บเงินรางวัลทันที วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ คือ เครื่องจำหน่ายสินค้าอัตโนมัติ (Vending Machine) เครื่องเกมที่ให้ผลกำไรในรูปแบบของสินค้าและความสามารถในการทำกำไรทั้งหมดหรือบางส่วนเนื่องจากการเสี่ยงโชค เครื่องเงินสด เครื่องสล็อตที่จ่ายออกเงินสดในรูปแบบของเงินและที่มีผลกำไรเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากการเสี่ยงโชค Slot Machine เครื่องสล็อตที่ให้ผลกำไรในรูปแบบของหลักทรัพย์เกมคอนโซลหรือที่คล้ายกันเท่านั้นและความสามารถในการทำกำไรเป็นผลมาจากการเสี่ยงโชค และต้องได้รับอนุญาตตาม มาตรา 9 ภายใต้ข้อบังคับข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนด

⁸ ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ. (2552). *ภาพรวมเกี่ยวกับกฎหมายการพนันของประเทศไทย*. งานวิจัยศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 1.

ตามมาตรา 10 จากการศึกษาพบว่าราชอาณาจักรสวีเดนไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะ⁹

จากการศึกษาผลกระทบของการพนันขั้นต่อด้านเศรษฐกิจในด้านบวก คือ การพนันนำมาซึ่งรายได้ในรูปภาษีที่รัฐจัดเก็บและนำมาใช้สร้างและบำรุงบริการสาธารณะต่างๆ การพนันทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 60 และการพนันทำให้ตัวเลขทางเศรษฐกิจเจริญเติบโตที่รวดเร็วที่สุด ประกอบกับ ผลกระทบของการพนันขั้นต่อด้านกฎหมายในมุมมองเชิงกฎหมายและอาชญาวิทยา การพนันมิใช่สิ่งที่ชั่วร้ายจนสังคมมีอาจยอมรับได้เสียทีเดียว การพนันจะ “ถูก” หรือ “ผิด” ขึ้นอยู่กับกฎหมายที่แต่ละสังคมอาจบัญญัติไว้แตกต่างกัน ในหลายสังคม เช่น ประเทศอังกฤษ เครือรัฐออสเตรเลีย และหลายมลรัฐในสหรัฐอเมริกา มีกฎหมายบัญญัติรับรองให้การพนันเป็นสิ่งถูกกฎหมายประชาชนสามารถเข้าไปเกี่ยวข้องได้โดยเสรี (ภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด) ในขณะที่อีกหลายสังคม เช่น ประเทศไทย ประเทศญี่ปุ่น และบางมลรัฐในสหรัฐอเมริกา เป็นต้น การพนันจัดเป็นสิ่งผิดกฎหมายในลักษณะที่ประชาชนอาจเข้าไปเกี่ยวข้องได้ในขอบเขตที่จำกัด เช่น การจำกัดประเภทของการพนัน เวลาและหรือสถานที่ที่กฎหมายอนุญาตให้เล่น เป็นต้น ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพนันให้อยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมจึงมิได้ขึ้นอยู่กับการบัญญัติตัวบทกฎหมายที่สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยกลไกการบังคับให้เป็นไปตามกรอบกติกาที่วางไว้อย่างถูกต้อง เป็นธรรม และเคร่งครัดด้วย และจากการศึกษาทัศนคติต่อการพนันของประชาชน ผู้บริโภคจำนวนมากไม่ได้ตระหนักถึงปัญหาที่มาจาก การพนัน และไม่คิดว่า การพนันเป็นสิ่งผิด แต่จะผิดก็ต่อเมื่อกฎหมายระบุไว้ว่าผิด ดังนั้น รายการส่งเสริมการขายประเภทเสี่ยงโชคที่ได้รับอนุญาตจึงถูกมองว่าไม่ได้สร้างผลกระทบใดในเชิงลบต่อสังคม

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะ เพียงแต่กำหนดว่าหากผู้ใดมีการจัดให้มีการแถมพหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค โดยวิธีใดๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ตามตรา 8 หากฝ่าฝืนต้องรับโทษ ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 และอาจมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา 22 หาก ฝ่าฝืนต้องรับโทษ ตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ดังที่

⁹ Riksdagen. (2560). *พระราชบัญญัติสลาก Lotterilagen 1994*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.riksdagen.se.lotterilag-1994>. [2560, 20 ธันวาคม].

ได้กล่าวมาข้างต้นเท่านั้น แต่ไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค อาทิ การจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคโดยวิธีใดๆ ในการประกอบกิจการค้า หรืออาชีพจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อนจึงจะทำได้ กำหนดลักษณะการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคที่ห้ามมิให้มีการอนุญาต กำหนดห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคโดยวิธีที่แตกต่างไปจากวิธีที่ระบุไว้ในใบอนุญาต กำหนดการแสดงใบอนุญาตในสถานที่จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค แม้ว่าสหรัฐอเมริกา ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐฝรั่งเศส และราชอาณาจักรสวีเดน จะได้บัญญัติการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคไว้ในกฎหมายการพนัน แต่ไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคไว้เป็นการเฉพาะเหมือนกับประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่าเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้เจริญเติบโต ให้รัฐมีรายได้จากการเก็บภาษี อีกทั้งการพนันมิใช่สิ่งชั่วร้ายจนสังคมมิอาจยอมรับ จึงเห็นควรให้มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค รวมถึงให้มีการให้คำจำกัดความหรือนิยามเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องและข้อมูลเกี่ยวกับการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคเหมือนกับประเทศฝรั่งเศส และเพื่อให้มีคำนิยามศัพท์ในกฎหมายเกิดความชัดเจน อธิบายความหมายให้เข้าใจตรงกันมากที่สุด หรือเข้าใจแย้งกันน้อยที่สุด

ดังนั้น ผู้เขียนเห็นว่า เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค อาทิ การจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้า หรืออาชีพจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อนจึงจะทำได้ กำหนดลักษณะการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคที่ห้ามมิให้มีการอนุญาต กำหนดห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคโดยวิธีที่แตกต่างไปจากวิธีที่ระบุไว้ในใบอนุญาต กำหนดการแสดงใบอนุญาตในสถานที่จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค ให้คำจำกัดความหรือนิยามเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องและข้อมูลเกี่ยวกับการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค ได้แก่ คำว่า “การให้รางวัลด้วยการเสียงโชค” “รางวัล” และ “ผู้เข้าร่วมรายการ” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4.2 ปัญหาประสิทธิภาพในการควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค

ประเทศไทย มีพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้¹⁰ และมีอำนาจผู้ออกใบอนุญาตมีสิทธิจะเรียกใบอนุญาตคืนเมื่อมีเหตุสมควรเชื่อว่า ผู้รับใบอนุญาตกระทำการละเมิดพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้¹¹ มีอำนาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตการเล่น¹² ใบอนุญาตทุกฉบับต้องกำหนดลักษณะข้อจำกัดและเงื่อนไขของการเล่นพนันโดยชัดแจ้ง สถานที่ วัน เดือน ปี และกำหนดเวลาที่อนุญาตให้เล่น ถ้าเป็นใบอนุญาตสลากกินแบ่งสลากกินรวบ และสวิป ให้ระบุจำนวนสลากที่จะขายกับสถานที่ วันและเวลาที่ออกด้วย จำนวนบุคคลผู้จะเข้าเล่นมีกำหนดหรือไม่ และไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นด้วย เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16¹³

สหรัฐอเมริกา กฎหมาย Professional and Amateur Sports Protection Act of 1992 (28 U.S.C. 3701) มี “คณะกรรมการควบคุมการพนันทายผลและการแข่งขันมลรัฐนิวยอร์ก” (New York State Racing and Wagering Board) โดยมีอำนาจหน้าที่ต่างๆ ในการควบคุมดูแลการแข่งขันทุกประเภท เช่น การแข่งม้าและการทายผลการแข่งขันในกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันในสนามหรือนอกสนาม คณะกรรมการมีอำนาจควบคุมและกำกับธุรกิจพนันในมลรัฐ มีอำนาจในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการคาสีในการออกใบอนุญาตของพนักงานและร้านค้าที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจพนัน มีบทบาทหลักในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน ด้วยการควบคุมผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตและพนักงานให้ดำเนินการอย่างถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ส่วนกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการธุรกิจเกมเสี่ยงโชคขององค์กรบางประเภทชื่อว่า Local Option for Conduct of Games of Chance by Certain Organizations (Chapter 9-A) กฎหมายนี้มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า “กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตให้มีเกมเสี่ยงโชค” (The Games of Chance Licensing Law) ไม่บัญญัติให้อำนาจ

¹⁰ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478. มาตรา 17.

¹¹ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478. มาตรา 11.

¹² พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478. มาตรา 16.

¹³ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478. มาตรา 7.

หน่วยงานหรือเจ้าพนักงานกำกับดูแลและตรวจสอบการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะ¹⁴

ประเทศมาเลเซีย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยบ่อนการพนัน ค.ศ.1953 (Common Gaming House Act 1953) ได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ¹⁵ บ่อนการพนันจะถูกควบคุมดูแลโดยรัฐ ให้เป็นดุลยพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยมีหลักเกณฑ์และข้อจำกัด เพื่อที่รัฐจะได้เข้าควบคุมได้ เช่น อำนาจที่จะออกใบอนุญาตการเริ่มก่อการและการจัดการพนันโดยบริษัทตามที่อาจจะถูกระงับไว้ในใบอนุญาต สำหรับระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน และใบอนุญาตใดๆ ที่ได้ออกไว้แล้ว รัฐมนตรีอาจใช้ดุลยพินิจในการต่ออายุใหม่เป็นครั้งคราวแต่ละครั้งเป็นระยะเวลาไม่เกินกว่า 3 เดือน และในการต่ออายุใหม่รัฐมนตรีอาจจะปรับปรุงเพิ่มเติม หรือขีดฆ่าบทบัญญัติ หรือค่าธรรมเนียมและภาษีใดๆ ที่ต้องชำระ หรือข้อกำหนดและเงื่อนไขใดๆ ก็ตามในใบอนุญาตฉบับก่อน ไม่ได้บัญญัติให้อำนาจหน่วยงานหรือเจ้าพนักงานกำกับดูแลและตรวจสอบการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะ¹⁶

สาธารณรัฐฝรั่งเศส ตามรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 83-628 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1983 ได้บัญญัติความผิดเกี่ยวกับการเปิดบ่อนพนันไว้ในมาตรา 1 วรรคหนึ่ง และได้กำหนดความหมายของ “การเล่นเสี่ยงโชค” ไว้ในมาตรา 2 ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น แต่ไม่ได้บัญญัติให้อำนาจหน่วยงานหรือเจ้าพนักงานกำกับดูแลและตรวจสอบการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะ

ราชอาณาจักรสวีเดน ตามพระราชบัญญัติสลาก Lotterilagen 1994 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้ใน มาตรา 5 และต้องได้รับอนุญาตตาม มาตรา 9 ภายใต้ข้อบังคับข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนด ตามมาตรา 10 ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยรัฐบาลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติ นอกจากนี้ การตรวจสอบสลากกินแบ่งยังทำหน้าที่กำกับดูแลการสลากดังกล่าวอย่างใกล้ชิดซึ่งได้รับอนุญาตจากหน่วยงานตรวจสอบและรัฐบาลหน่วยงานด้านการออกใบอนุญาตและการลงทะเบียนของเทศบาลและคณะกรรมการบริหารของมณฑลมีหน้าที่ดูแลการสลากดังกล่าวอย่างใกล้ชิดซึ่งอาจจัดขึ้นหลังจากได้รับอนุญาตหรือลงทะเบียนกับหน่วยงานดังกล่าว คณะกรรมการเขตปกครองและเขตเทศบาลจะช่วยผู้ตรวจสอบสลากกินแบ่งเพื่อดำเนินการกำกับดูแลส่วนกลาง การกำกับดูแลและ

¹⁴ Lawamendment. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 6. (ออนไลน์).

¹⁵ พระราชบัญญัติว่าด้วยบ่อนการพนัน ค.ศ. 1953. มาตรา 6-7.

¹⁶ พระราชบัญญัติว่าด้วยบ่อนการพนัน ค.ศ. 1953. มาตรา 27 เอ 6-7.

มาตรการอื่นๆ เพื่อต่อต้านการฟอกเงินและการจัดหาเงินทุนของผู้ก่อการร้าย¹⁷ พระราชบัญญัติสลาก Lotterilagen 1994 ไม่ได้บัญญัติให้อำนาจหน่วยงานหรือ เจ้าพนักงานกำกับดูแลและตรวจสอบการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะ

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าประเทศไทยไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจหน่วยงานหรือ เจ้าพนักงานกำกับดูแลและตรวจสอบการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะ เพียงแต่ กำหนดว่าหากผู้ใดมีการจัดให้มีการแถมพหุหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค โดยวิธีใดๆ ในการ ประกอบกิจการค้าหรืออาชีพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน ตามตรา 8 หากฝ่าฝืนต้องรับ โทษ ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 เท่านั้น แม้ว่าสหรัฐอเมริกา ประเทศ มาเลเซีย สาธารณรัฐฝรั่งเศส และราชอาณาจักรสวีเดน ไม่มีบัญญัติให้อำนาจหน่วยงานหรือเจ้า พนักงานกำกับดูแลและตรวจสอบการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะเหมือนกับ ประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่าควรมีกฎหมายกำหนดให้มีเจ้าพนักงานผู้ออก ใบอนุญาต กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต กำหนดคุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามของผู้ขอใบอนุญาต การชำระค่าธรรมเนียม การกำหนดอายุของใบอนุญาต การเพิกถอน ใบอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าใครเป็นผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต เช่น ให้รัฐมนตรี แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต ในเขตกรุงเทพมหานครให้ผู้อำนวยการสำนักงานการสอบสวน และนิติการ กรมการปกครอง สำหรับในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครให้นายอำเภอหรือ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ และกำหนดให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมี อำนาจหน้าที่ออกใบอนุญาต สั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือ กฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ภายในระยะเวลาที่ เห็นสมควร เพิกถอนใบอนุญาต จัดเก็บค่าธรรมเนียม กำหนดให้ผู้ขอใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ใบอนุญาตให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาต แต่ต้องไม่เกิน หนึ่งปี ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้หากขาดคุณสมบัติตามที่กำหนด เป็นต้น

ดังนั้น ผู้เขียนเห็นว่า เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา จึงเห็นควรกำหนดให้อำนาจหน่วยงาน หรือเจ้าพนักงานกำกับดูแลและตรวจสอบการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค

¹⁷ พระราชบัญญัติสลาก Lotterilagen 1994. มาตรา 48.

4.3 ปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ

ประเทศไทยผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 8 และต้องรับโทษตามมาตรา 14 และอาจมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 22 หากฝ่าฝืนต้องรับโทษ ตามมาตรา 48 ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

สหรัฐอเมริกา Interstate Wire Act of 1961 (Wire Act) (U.S. Code, Title 18, Chapter 50 (§ 1081 – 1085)) กฎหมายฉบับนี้ตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) โดยมีบทลงโทษทางอาญาในกรณีที่บุคคลใดประกอบธุรกิจ รับพนันทายผลการเสี่ยงโชคที่ใช้อุปกรณ์สื่อสารผ่านทางสาย (Wire Communication) ในการทำธุรกิจพนันระหว่างมลรัฐ หรือธุรกิจพนันในต่างประเทศ รวมถึงการโอนเงินหรือเครดิตที่ได้จากการชนะพนันผู้กระทำความผิดตามกฎหมายนี้มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด หรือทั้งจำทั้งปรับ¹⁸

ประเทศมาเลเซีย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยบ่อนการพนัน ค.ศ. 1953 (Common Gaming House Act 1953) ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับบ่อนการพนันต้องระวางโทษปรับไม่น้อยกว่า 5,000 ริงกิต แต่ไม่เกิน 50,000 ริงกิต และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ตามมาตรา 4 หรือหากผู้ใดดำเนินธุรกิจบ่อนการพนันมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่น้อยกว่า 5,000 ริงกิต แต่ไม่เกิน 50,000 ริงกิต และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ตามมาตรา 5 หรือผู้ใดเล่นการพนันในบ่อนการพนันมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 ริงกิต หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 6 หรือผู้ใดเล่นการพนันในที่สาธารณะใดก็ตาม มีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 ริงกิต หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ และอุปกรณ์ทั้งหมดหรือเครื่องมือสำหรับเล่นการพนันที่ถูกยึดไว้ภายใต้หมวดนี้ อาจจะถูกประกาศโดยศาลที่มีการพิพากษาลงโทษ โดยกำหนดให้ถูกยึดเข้ารัฐและต้องถูกดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ตามมาตรา 7 หรือผู้ใดปลุกกระดมการส่งเสริม หรือการอำนวยความสะดวกในการเล่นการพนันต่อสาธารณะมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่น้อยกว่า 20,000 ริงกิต แต่ไม่เกิน 200,000 ริงกิต และจำคุกไม่เกิน 5 ปี ตามมาตรา 8 หรือ ผู้ใดได้รับอนุญาตให้เปิดบ่อนการพนันต่อมาละเมิดหรือ ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ หรือ

¹⁸ Lawamendment. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 6. (ออนไลน์).

ข้อกำหนดและเงื่อนไขใดๆ ของใบอนุญาตที่ออกให้ หรือที่ต่ออายุใหม่ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 ริงกิต หรือจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 27 เอ แต่พระราชบัญญัติว่าด้วยบ่อนการพนัน ค.ศ. 1953 ไม่ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้เป็นการเฉพาะสำหรับการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค¹⁹

สาธารณรัฐฝรั่งเศส ตามรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 83-628 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1983 ได้บัญญัติความผิดเกี่ยวกับการเปิดบ่อนพนันไว้ในมาตรา 1 วรรคหนึ่ง และได้กำหนดความหมายของ “การเล่นเสี่ยงโชค” ไว้ในมาตรา 2 ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหลัก ได้แก่ โทษจำคุกสามปีและปรับ 90,000 ยูโร และกรณีที่ร่วมกันกระทำความผิดเป็นหมู่คณะต้องระวางโทษจำคุกเจ็ดปีและปรับ 200,000 ยูโร และนอกจากโทษหลักแล้ว บุคคลธรรมดาที่กระทำความผิดยังต้องระวางโทษเสริม ได้แก่ การเสียสิทธิในฐานะพลเมือง สิทธิทางแพ่งและสิทธิทางครอบครัว การริบทรัพย์สิน ไม่ว่าจะเป็นสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ทั้งที่แบ่งแยกได้และแบ่งแยกไม่ได้ ซึ่งได้ใช้โดยตรงหรือโดยอ้อมในการกระทำความผิด หรือที่ได้จากการกระทำความผิด รวมถึง “เงินหรือทรัพย์สินที่วางเดิมพันในการเล่นพนันหรือลอตเตอรี่ รวมทั้งสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ประดับสถานที่กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงวัตถุที่ต้องคืนให้เจ้าของทรัพย์สิน” การปิดประกาศหรือเผยแพร่คำพิพากษาของศาล การปิดสถานประกอบการหรือสาขาของบริษัทที่ใช้กระทำความผิดเป็นการถาวรหรือเป็นเวลาไม่เกินห้าปี การห้ามเข้ารับราชการหรือประกอบวิชาชีพหรือทำกิจการทางสังคมที่ทำอยู่ในขณะกระทำความผิดหรือห้ามประกอบอาชีพทางพาณิชย์กรรมหรืออุตสาหกรรม หรือบริหารจัดการ หรือควบคุมดูแลบริษัทพาณิชย์กรรมหรืออุตสาหกรรม ไม่ว่าในฐานะใด ๆ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดใน มาตรา 131-27 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมาตรการห้ามในกรณีต่างๆ ข้างต้นอาจใช้ควบคู่กันได้ การริบอุปกรณ์ที่ใช้เล่นพนันหรือเล่นลอตเตอรี่ ซึ่งเป็นโทษที่ต้องลงแก่ผู้กระทำความผิดในทุกกรณีโดยศาลจะสั่งทำลายอุปกรณ์ดังกล่าวด้วยก็ได้²⁰

สำหรับกรณีของนิติบุคคล หากองค์กรหรือผู้แทนของนิติบุคคลได้กระทำความผิดเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคล ถือว่านิติบุคคลกระทำความผิดและต้องได้รับโทษที่กำหนดไว้ซึ่งได้แก่โทษปรับ (มาตรา 131-38 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) โทษตามที่กำหนดในมาตรา 131-39 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งได้แก่ การยุบเลิกนิติบุคคลหากเป็นกรณีที่นิติบุคคลได้ตั้งขึ้นหรือถูกใช้

¹⁹ ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 7. หน้า 78.

²⁰ ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 7. หน้า 74.

ผิดไปจากวัตถุประสงค์เพื่อกระทำความผิด การปิดสถานประกอบการหรือสาขาของบริษัทที่ใช้กระทำความผิดเป็นการถาวรหรือเป็นเวลาไม่เกินห้าปี การริบทรัพย์สิน หรือการปิดประกาศหรือเผยแพร่คำพิพากษา ของศาลทางหนังสือพิมพ์หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การห้ามภายในระยะเวลาไม่เกินห้าปีมิให้ยื่นคำขอการรับรองตามที่กำหนดในมาตรา 21 แห่งรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 2010-476 ลงวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 2010 ว่าด้วยการเปิดเสรีและการควบคุมกิจการเล่นพนันออนไลน์รวมทั้งการขออนุญาตตามที่กำหนดในมาตรา 1 แห่งรัฐบัญญัติ ลงวันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 1907 ว่าด้วยคาสีโน หรือการเพิกถอน การรับรองหรือการอนุญาตในกรณีของนิติบุคคลที่ได้รับการรับรองหรือได้รับอนุญาตอยู่ในวันที่ศาลมีคำพิพากษา²¹

สำหรับความผิดฐานจัดให้มีการเล่นพนันในทางสาธารณะเป็นความผิดอาญาระดับกลาง ซึ่งมีโทษจำคุกหกเดือนและปรับ 7,500 ยูโร

การโฆษณาบ่อนการพนันที่ไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายมาตรา 1 วรรคสาม แห่งรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 83-628 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1983 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 2007-297 ลงวันที่ 5 มีนาคม ค.ศ. 2007 ได้กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับ “การโฆษณาไม่ว่าโดยวิธีการใดๆ สำหรับบ่อน การพนันที่ไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย” โดยผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นเงินจำนวน 100,000 ยูโร โดยศาลอาจกำหนดเพิ่มจำนวนค่าปรับได้ถึงสี่เท่าของจำนวนเงินค่าโฆษณาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย²²

ชมรมพนัน (Cercles De Jeux) ชมรมพนันเป็นสมาคมอย่างหนึ่งซึ่งตั้งขึ้นตามรัฐบัญญัติ ลงวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1901 โดยได้รับอนุญาตให้จัดเล่นพนันได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด มาตรา 49 แห่งรัฐบัญญัติ ลงวันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ. 1923 บัญญัติว่า “ผู้ใด” บริหารจัดการ ควบคุมหรือประกอบกิจการชมรมพนันโดยเป็นการเล่นพนันที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือภายหลังยกเลิกการอนุญาตไปแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษตามที่กำหนดในมาตรา 1 วรรคหนึ่งแห่งรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 83-628 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1983 ซึ่งได้แก่ โทษจำคุก 3 ปีและปรับ 90,000 ยูโร หรือโทษจำคุก 7 ปีและปรับ 200,000 ยูโร

คาสีโนที่จัดให้มีการเล่นพนันอาจเป็นคาสีโนบนบกและในทะเล หากผู้ใดที่ทำหน้าที่ผู้จัดการหรือกรรมการบริหารคาสีโน โดยไม่ได้รับการรับรองโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

²¹ ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 8. หน้า 4.

²² เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

ต้องระวางโทษตามมาตรา 1 วรรคหนึ่ง แห่งรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 83-628 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1983 ซึ่งได้แก่ โทษจำคุก 3 ปีและปรับ 90,000 ยูโร และโทษจำคุก 7 ปีและปรับ 200,000 ยูโร²³

การเล่นพนันออนไลน์ รัฐบัญญัติ ฉบับที่ 2010-476 ลงวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 2010 ได้กำหนดโทษอาญาสำหรับการเผยแพร่ไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ ซึ่ง “ข้อความโฆษณาเชิญชวนทางพาณิชย์อันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 5 วรรคสอง” โดยผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับ 100,000 ยูโร ซึ่งศาลอาจกำหนดเพิ่มจำนวนค่าปรับให้สูงเป็น สี่เท่าของค่าใช้จ่ายในการโฆษณาที่ผิดกฎหมายได้ (มาตรา 9 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง) ซึ่งสาธารณรัฐฝรั่งเศสได้กำหนดอายุผู้เยาว์ไว้คือ บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี²⁴

ความผิดฐานจัดเล่นลอตเตอรี่ที่ไม่ได้รับอนุญาต รัฐบัญญัติ ลงวันที่ 21 พฤษภาคม ค.ศ. 1836 บัญญัติ ในมาตรา 1 ว่า “ห้ามมิให้เล่นลอตเตอรี่ทุกประเภท” โดยการฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวเป็นความผิดอาญาระดับกลาง (Délit) กรณีของบุคคลธรรมดา ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก 3 ปี และปรับ 90,000 ยูโร หรือระวางโทษจำคุก 7 ปีและปรับ 200,000 ยูโรในกรณีที่ร่วมกระทำความผิดเป็นหมู่คณะ (มาตรา 3 วรรคหนึ่ง) และอาจมีการริบอุปกรรมในการกระทำความผิด โดยศาลจะสั่งให้ทำลายอุปกรรมดังกล่าวด้วยก็ได้ (มาตรา 3 วรรคสอง) มาตรา 4 วรรคสอง กำหนดโทษปรับ 30,000 ยูโรสำหรับผู้ที่ “เร่แจกใบปลิว” หรือผู้ที่ทำการปิดประกาศหรือกระทำการผ่านสิ่งพิมพ์ใด ๆ เพื่อ “บอกกล่าวให้ทราบถึงการเล่นลอตเตอรี่ที่ต้องห้ามตามรัฐบัญญัตินี้ หรือช่วยเหลือในการแจกใบปลิวดังกล่าว” โดยศาลอาจกำหนดเพิ่มจำนวนค่าปรับให้สูงถึงสี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการโฆษณาที่ผิดกฎหมายได้ ทั้งนี้ โดยที่ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอาญาระดับกลาง กรณีจึงต้องนำสืบถึงเจตนาในการกระทำความผิดด้วย²⁵

ความผิดเกี่ยวกับการพนันแข่งม้าเถื่อนรัฐบัญญัติ ลงวันที่ 2 มิถุนายน ค.ศ. 1891 ตามมาตรา 4 มีโทษจำคุก 3 ปี และปรับ 90,000 ยูโร และมีโทษจำคุก 7 ปี และปรับ 200,000 ยูโร ในกรณีที่เป็นกรรมากรรมร่วมกระทำความผิดเป็นหมู่คณะ ซึ่งนอกจากโทษหลักข้างต้นแล้ว บุคคลธรรมดาที่กระทำความผิดยังต้องระวางโทษเสริม ได้แก่ การเสียสิทธิในฐานะพลเมือง สิทธิทางแพ่ง และสิทธิทางครอบครัว การริบทรัพย์ สินซึ่งได้ใช้โดยตรงหรือโดยอ้อมในการกระทำความผิดหรือ ที่ได้จากการกระทำความผิด การปิดประกาศหรือเผยแพร่คำพิพากษาของศาล การปิดสถานประกอบการหรือสาขาของบริษัทที่ใช้กระทำความผิดเป็นการถาวรหรือเป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี การห้ามเข้ารับราชการหรือ

²³ ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 8. หน้า 8.

²⁴ วิกิพีเดีย. (2560). *ผู้เยาว์*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://th.wikipedia.org/wiki>. [2560, 20 ธันวาคม].

²⁵ ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 8. หน้า 10.

ประกอบวิชาชีพหรือทำกิจการทางสังคมที่ท่าอยู่ในขณะกระทำความผิดหรือห้ามประกอบอาชีพทางพาณิชย์กรรมหรืออุตสาหกรรม หรือบริหาร จัดการหรือควบคุมดูแลบริษัทพาณิชย์กรรมหรืออุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังมีความผิดฐาน โฆษณาการแข่งม้าที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตาม มาตรา 4 วรรคท้าย ได้กำหนดให้การ โฆษณาการแข่งม้าที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมีโทษปรับเป็นเงิน 100,000 ยูโรโดยศาลอาจกำหนดจำนวนเงินค่าปรับเพิ่มได้เป็นสี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการโฆษณาที่ผิดกฎหมายนั้น²⁶

เมื่อพิจารณาแล้วตามรัฐบัญญัติ ฉบับที่ 83-628 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1983 ได้บัญญัติบทกำหนดโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับการพนันไว้ แต่ไม่ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้เป็นการเฉพาะสำหรับการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เป็นการเฉพาะ

ราชอาณาจักรสวีเดน ตามพระราชบัญญัติสลาก Lotterilagen 1994 ได้บัญญัติบทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติสลาก ดังต่อไปนี้ เจตนาหรือประมาทอย่างร้ายแรง จับสลากผิดกฎหมายหรือจับกุมเครื่องเงินสด ATM หรือเครื่องหยอดเหรียญอัตโนมัติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน การกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายในกิจกรรมวิชาชีพหรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการได้มาโดยเจตนาเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจับสลาก ระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 หกเดือน เป็นการส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดๆ นอกประเทศ เป็นความผิดอาญาอย่างร้ายแรง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี²⁷ และความพยายามที่ได้รับในกรณีที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าเป็น โฆษณา การแลกเปลี่ยนเรื่องอาชญากรรมอื่นๆ จะถูกริบ เช่นเดียวกับอุปกรณ์เอกสารและทรัพย์สินอื่นๆ ที่ได้รับความเสียหายดังกล่าว หากมีการริบเครื่องสล็อตจะมีการประกาศแจ้งให้ทราบด้วย การริบจะต้องไม่เกิดขึ้นหากเห็นได้ชัดว่าไม่มีเหตุผล อุปกรณ์เอกสารและทรัพย์สินอื่นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อาจถูกประกาศให้เป็น โฆษณาถ้าจำเป็นเพื่อป้องกันอาชญากรรมหรือด้วยเหตุผลพิเศษ เช่นเดียวกันกับทรัพย์สินที่ได้รับการตั้งใจให้ใช้เป็นเครื่องมือในการก่ออาชญากรรมดังกล่าวหากการก่ออาชญากรรมเสร็จสิ้นแล้ว²⁸

ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retributive Theory) ใช้วิธีการลงโทษเพื่อการตอบแทนผู้กระทำความผิดให้ได้รับโทษ ในลักษณะตาต่อตาฟันต่อฟัน เพื่อให้สาสมกับความผิดที่ผู้นั้นได้กระทำลงไป และเพื่อให้ผู้กระทำความผิดสารภาพและเพื่อทำให้รู้สำนึกถึงความผิดในการกระทำของ

²⁶ ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ. อ่างแล้วเชิงอรรถที่ 8. หน้า 13.

²⁷ พระราชบัญญัติสลาก Lotterilagen 1994. มาตรา 54.

²⁸ พระราชบัญญัติสลาก Lotterilagen 1994. มาตรา 58.

ตน ประกอบกับมนุษย์มีความมีความสามารถในการใช้เหตุผล เมื่อตัดสินใจทำสิ่งใดลงไปจึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนอย่างเต็มที่ เมื่อกระทำผิดจึงต้องรับผิดชอบต่อความผิดและสมควรได้รับการลงโทษ²⁹

ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory) การลงโทษนั้นสามารถข่มขู่และยับยั้งตัวผู้กระทำผิดที่ได้รับโทษและบุคคลอื่นที่เห็นตัวอย่าง ทำให้เกิดความเกรงกลัวโทษ จนไม่กล้ากระทำผิดขึ้นอีก การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อยับยั้งตัวผู้กระทำผิดที่ถูกลงโทษไม่ให้กระทำผิดซ้ำอีก เพราะเกิดความกลัวเกรงในโทษที่ได้รับ อันเป็นผลให้ตัดโอกาสที่จะกระทำผิดขึ้นอีก (Incapacitation) เพื่อยับยั้งบุคคลอื่นมิให้กระทำผิด เนื่องจากได้เห็นผลร้ายของการกระทำผิดและการได้รับโทษ จนไม่อยากจะกระทำผิดเพราะเกรงกลัวในโทษ ซึ่งการลงโทษที่สามารถข่มขู่ยับยั้งต้องมีลักษณะ การลงโทษต้องทำด้วยความรวดเร็ว ความแน่นอนในการลงโทษ และความเคร่งครัดหรือความรุนแรงในการลงโทษ³⁰

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้กำหนด บทกำหนดโทษกรณีมีการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เพียงว่า หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 8 และต้องรับโทษตามมาตรา 14 และอาจมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 22 หากฝ่าฝืนต้องรับโทษ ตามมาตรา 48 แต่ไม่มีกฎหมายที่กำหนด บทกำหนดโทษกรณีมีการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน กรณีมีการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีที่แตกต่างไปจากวิธีที่ระบุไว้ในใบอนุญาต กรณีการไม่แสดงให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความในสถานที่จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค เป็นต้น เมื่อพิจารณาสหรัฐอเมริกา มาเลเซีย สาธารณรัฐฝรั่งเศส และราชอาณาจักรสวีเดน ก็ไม่ได้กำหนดให้มีบทกำหนดโทษไว้เป็นการเฉพาะสำหรับการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคไว้เช่นเดียวกับประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นไปตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retributive Theory) ใช้วิธีการลงโทษเพื่อการตอบแทนผู้กระทำผิดให้ได้รับโทษ และทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory) ที่สามารถข่มขู่และยับยั้งตัวผู้กระทำผิดที่ได้รับโทษและบุคคลอื่นที่เห็นตัวอย่าง ทำให้เกิดความเกรงกลัวโทษ จนไม่กล้ากระทำผิดขึ้นอีก ผู้เขียนจึงเห็นว่า ควร

²⁹ แสวง บุญเฉลิมวิภาส. (2551). *หลักกฎหมายอาญา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิทยุชน. หน้า 30.

³⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 31.

กำหนดให้มีบทกำหนดโทษไว้เป็นการเฉพาะสำหรับการให้รางวัลด้วยการเลี้ยงชีพตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ดังนั้น ผู้เขียนเห็นว่า เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา จึงเห็นควรกำหนดให้มีบทกำหนดโทษไว้เป็นการเฉพาะสำหรับการให้รางวัลด้วยการเลี้ยงชีพ

อนึ่ง ผู้เขียนเห็นว่า เนื่องจากการแถมพหหรือการให้รางวัลด้วยการเลี้ยงชีพในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพไม่ใช่การเลี้ยงชีพในลักษณะที่เป็นการพนัน แต่เป็นกิจกรรมทางการตลาดที่ผู้ประกอบการค้าหรืออาชีพทั่วไปปฏิบัติกันเป็นปกติ เพื่อให้สินค้าหรือบริการนั้นเป็นที่นิยม หรือติดตลาด การกระทำดังกล่าวจึงไม่ถือเป็นการพนัน สมควรมีกฎหมายควบคุมมิให้ มีการเอารัดเอาเปรียบหรือหลอกลวงประชาชนหรือทำให้ประชาชนได้รับความไม่เป็นธรรมจากการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพที่จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเลี้ยงชีพดังกล่าว